

HELSINGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON
KAAVOITUSOSASTO

MUSTIKKAMAA

Asemakaavan selostus

HELSINGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON

KAAVOITUSOSASTON SELVITYKSIÄ

1994:10230

Helsingin rannat ja vesialue-projekti

MUSTIKKAMAA
ASEMAKAAVAN SELOSTUS

Kansikuva:

Mustikkamaan uimaranta 1930-luvulla
Lähde: Työväen Arkisto

ASEMAKAAVAN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 10.11.1994 PÄIVÄTTYÄ
ASEMAKAAVAKARTTAA NRO 10230

Asemakaava koskee:

Helsingin kaupungin

19. kaupunginosan (Mustikkamaa, Korkeasaari)

kortteli 19001

lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelu-, uimaranta-, pysäköinti-, katu-,
venesatama-, luonnonsuojelu- ja vesialueita.

42. kaupunginosan (Kulosaari)

urheilu- ja virkistyspalvelu- sekä venesatama- ja vesialueita.

Alue sijaitsee Kruunuvuorenselän pohjoisreunalla ja rajoittuu lännessä
Sompasaarensalmeen, pohjoisessa ja idässä Hopeasalmeen sekä eteläs-
sä Mustikkamaansalmeen. (Liite 1)

1

PERUSTIEDOT

10

Alueen historiaa

Vuonna 1569 Mustikkamaan omistus siirtyi kalastusoikeuksineen Helsingin kaupungille. Vuonna 1639 tehtiin päätös siirtää kaupunki Vantaanjoen suulta Sörnäisten niemelle Mustikkamaan tuntumaan. Seuraavana vuonna päätös peruttiin ja kaupunki siirtyi Vironniemelle.

Näiden vuosisatojen aikana saarta käytettiin kalastuksen ohella kaupunkilaisille vuokrattuna laidunmaana.

1840-luvulla saarella toimi pudrettitehdas (lannoitetta). Krimin sodan alla 1855 saari siirtyi valtion hallintaan ja sinne rakennettiin mm. ruutivarasto. Valtio piti aluetta tiukasti hallinnassaan kaupungin valituksista huolimatta ja vasta keisarivierailun jälkeen 1864 saari palautettiin kaupungin hallintaan.

1860-luvun lopulla alkoi säännöllinen laivaliikenne Helsingin lähisaariin. Seuraavan vuosikymmenen aikana ruvettiin Mustikkamaalle rakentamaan kesähuviloita kaupungin vuokraamille tonteille. Suurin osa rakennuksista oli kaupungininsinööri O. Ehrströmin rakennuttamia. Telakkatoimintaa oli saarella vuodesta 1895, ei nykyisellä paikalla vaan saaren Sörnäisten puoleisessa osassa. Vuosisadan lopussa oli alueella toistakymmentä kesähuvilatonttia. 1910-luvulla vaadittiin lehdistössä kaupungin omistaman Mustikkamaan luovuttamista yleiseen käyttöön. Perusteluna todettiin, että kauniina kesäpäivinä tiheästi kansoitettut Seurasaari ja Korkeasaari olivat miltei ainoat paikat, mihin kaupunkilaisilla oli vapaa pääsy.

V.1920 laaditussa satamasuunnitelmassa Mustikkamaa oli varattu laivanrakennusteollisuudelle. Hanke ei saanut kannatusta. Aikaisemmin samana vuonna kaupunginvaltuusto oli päättänyt, että saarta tuli käyttää kansanpuistona. V.1921 valtuusto antoi Helsingin Työväenyhdistykselle oikeuden rakentaa alueelle ravintolan, joka valmistuikin nopeasti. Pari vuotta myöhemmin aloitti toimintansa uimalaitos ja kesäteatteri.

Kolmekymmentäluvulla saari toimi kaupunkilaisten suosimana kesänviettopaikkana, kävijöitä oli vuosikymmenen lopulla pitkälti yli 600 000. Kaikki tulivat laivalla. Elokuun 14. päivänä 1940 suoritetun laskennan mukaan kaupungin uimarannoilla kävi 75 000 henkeä, joista runsas neljännes eli 20 000 oli Mustikkamaalla.

V.1945 saari siirtyi kiinteistölautakunnan alaisuudesta urheilu- ja retkeilylautakunnan alaisuuteen, jonka työtä nykyinen liikuntalautakunta jatkaa. Viisikymmentäluvun alkupuolella tehtiin esitys sillan rakentamisesta Kuloasaaresta Mustikkamaalle. Maayhteys syntyikin vuonna 1964, kun silta valmistui. Näin alueen luonne muuttui ja vielä enemmän se muuttui, kun silta Korkeasaareen valmistui 1970-luvun puolivälissä: saaresta oli muun ohella tullut läpikulkupaikka.

11

Suunnittelutilanne

- 11.1 Sisäasiainministeriö on 12.12.1977 vahvistanut seutukaavan, jossa Mustikkamaa on osoitettu pääasiassa lähiulkoilu- ja virkistyskäyttöön.
- 11.2 Helsingin yleiskaava 1992:ssa (kvsto 9.12.1992) Mustikkamaan länsi- ja eteläosa ovat virkistysaluetta ja pohjois- ja itäosa virkistys- ja liikuntapalvelujen aluetta. Koko Mustikkamaa on yleiskaavan mukaan myös kulttuurihistoriallisesti arvokasta aluetta. Honkaluoto on virkistysalue ja Norppa luonnonsuojelualue. (Liite 2)
- Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavaluonnoksessa (kslk 4.1.-1994) Mustikkamaa on virkistyspalvelujen aluetta, jolla rakentaminen on sallittu liikunta-, virkistys-, näyttely- ja museotoiminnan tarpeisiin (VU). Saaren koillisosassa on kaksi vesiliikenteen aluetta, joilla rakentaminen on sallittu merenkulun, venesatamien, merihuoltoasemien ja telakoiden tarpeisiin. Honkaluoto on virkistyspalvelujen alue (VU) ja Norppa luonnonsuojelualue (SL).
- 11.3 Alueella ei ole asemakaavaa. (Liite 3)
- 11.4 Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 30.5.1990.
- 11.6 Helsingin saaristo on rakennuskiellossa 24.1.1995 saakka yleiskaavan laatimista varten. Rakennuskieltoon tullaan hakemaan jatkoaikaa.
- 11.7 Vuonna 1921 laadittiin Mustikkamaalle todennäköisesti ensimmäinen koko alueen kattava maankäyttösuunnitelma. Keskeisiä elementtejä ovat saaren keskiosaan sijoittuvat leikki- ja urheilukenttä sekä juhlakenttä ja ravintola,

jotka on sijoitettu itä-länsisuuntaiseen akselistoon. Suunnitelmaan on merkitty alueet kesäsiirtolalle, veneveistämölle sekä telakka-alueelle nykyisen uimarannan länsilaidalle. Kesähuvilatontteja on toistakymmentä. Tieverkko on suunnitelmassa muotoutunut lähes nykyiselleen. (Liite 4)

Vuonna 1964 valmistui Mustikkamaan urheilupuiston maankäyttösuunnitelma. Suunnitelman perusajatuksena oli säilyttää alueen yleisluonne luonnonmukaisena. Toimintojen osalta suunnitelmaan sisältyivät mm.

- saaren keskiosaan urheilu- ja pelikentät
- uimarannan yhteyteen sijoittuva maauimala
- eri puolille vesialuetta sijoittuvat veneilyn, soudun, melonnan ja muiden vesiuurheilumuotojen alueet ja tukikohdat.

Liikenteen osalta suunnitelma käsitti mm. jalankulkusillan rakentamisen Korkeasaaren sekä 150 autopaikan sijoittamisen urheilu- ja pelikenttien yhteyteen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi suunnitelman kuitenkin siten, että suunnitelmaan kuuluvaa kalastajakylää ei sijoiteta Mustikkamaalle sekä että ulkoilmateatterin paikkakysymys ja näkötornin sekä nuorisolle soveltuvan tanssipaikan rakentaminen tutkitaan vielä erikseen maankäyttösuunnitelmaa toteutettaessa.

Asemakaavoituksen pohjaksi on laadittu uutta yleissuunnitelmaa Mustikkamaalle 1980-luvun loppupuolelta alkaen. Suunnittelun kuluessa on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja Mustikkamaan toimintojen kehittämiseksi ja liikenneongelmien ratkaisemiseksi. Suunnittelun yhteydessä on kerätty asemakaavan laatimiselle riittävästi tietoa luonnonympäristöstä, rakennuskannasta ja työntekijä- sekä kävijämääristä.

Suunnittelua valvovassa työryhmässä on ollut rakennusviraston, liikuntaviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston edustajia. Yleinen toteamus tähänastisen suunnittelun opetuksista on ollut, että jo nykyinen liikenne em. saarille rasittaa liiaksi Kulosaaren katuja ja Mustikkamaan luontoa, joten toimintoja täällä ei ainakaan pitäisi lisätä.

1992 valmistui liikennesuunnitteluosaston laatima muistio Korkeasaaren ja Mustikkamaan liikenteestä. Siinä esitetään lukuisia erilaisia ajoitettuja toimenpiteitä, joilla pyrittäisiin keventämään autoliikenteen rasituksia Mustikkamaalla.

HKR on selvittänyt Korkeasaaren lyhyen tähtäimen liikennekysymyksiä. Työ liittyy oleellisesti Mustikkamaan liikenneratkaisuihin. Konsultin laatima raportti asiasta valmistui vuoden 1993 lopussa. Mustikkamaan kaavaehdotusta laadittaessa on oltu yhteistyössä HKR:n kanssa ja ratkaisut ovat yhdensuuntaisia liikennesuunnitelmaehdotuksen kanssa.

11.8 Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on tarkistanut alueen pohjakartan 9.2.1994.

12 Maanomistus

Helsingin kaupunki omistaa alueen.

13 Väestö, työpaikat ja kävijät

Liikuntaviraston työntekijöitä alueella on kesäaikana noin 6, talvikautena 3–4. Viraston henkilökunnan asuntoja on alueella kolme, asukkaita on 6. Telakoilla on työssä kymmenisen työntekijää. Telakka-alueella asuu 7 henkilöä. Ravintolassa ja kioskeissa on kesällä työssä arviolta 12 henkeä, talvella vain 2–3 henkeä.

Vuonna 1993 oli Mustikkamaalla 374 200 kävijää. Mustikkamaan kautta Korkeasaaren tuli n. 255 000 henkeä eli 55% Korkeasaaren kokonaiskäyntikerroista. Itse Mustikkamaalle oli n. 120 000 käyntikertaa eli kolmasosa kävijöistä. Kesän käyntimäärät ovat 88 % kaikista käynneistä.

14 Rakennettu ympäristö

14.1 Kokonaisrakenne

Mustikkamaa on pääosin urheilu-, ulkoilu- ja muussa virkistyskäyttöön oleva saari, joka on ajokelpoisilla silloilla yhdistetty naapurisaariin Kuloosaaren ja Korkeasaaren. Toimintojen sijoittelu noudattaa edelleen suurelta osin 1921 valmistunutta ensimmäistä yleissuunnitelmaa. 1964 valmistuneen suunnitelman perusteella alueen urheilukäyttöä laajennettiin ja saarelle rakennettiin sillat ja erilaisia huoltotiloja. Siltojen rakentaminen on muuttanut Mustikkamaan luonnetta.

14.2 Maankäyttö

Aluetta palvelevia toimintoja:

Saaren keskiosaan sijoittuvaan urheilualueeseen sisältyy

- täysimittainen, sorapintainen jalkapallokenttä
- neljä tenniskenttää sekä lento- ja koripallokentät
- urheilualueen lisäksi koko saarta palvelevat huoltotilat.

Urheilualueeseen liittyy 160 autopaikkaa käsittävä pysäköintialue.

Saaren etelärannalla toimii uimaranta, joka on osa yli koko saaren ulottuvaa ulkoilualueetta.

Urheilualueen itäpuolisella mäellä on kesäisin toimiva ravintola.

Saaren länsiosassa toimii kesäteatteri.

Hopeasalmen sillan pohjoispuolella on noin 30 paikkaa käsittävä pien-venesatama.

Saaren itäkärjessä toimii kaksi venetelakkaa.

Aluetta käyttäviä toimintoja:

Saaren länsipuoliseen osaan on louhittu noin 500 000 m³ käsittävä öljyvarasto.

Saaren yli kulkee voimajohtolinja Sörnäisistä Kulosaaren suuntaan.

Korkeasaaren sillan luona on eläintarhan kävijöitä palveleva lipunmyynti- ja vartiointipiste.

Saaren keskellä kulkeva tie toimii pääosin Korkeasaaren ja Hylkysaaren huoltoliikennettä palvelevana väylänä.

Kesäteatterin itäpuolella on liikuntaviraston tukikohta, joka palvelee Mustikkamaan lisäksi myös muita Itä-Helsingin alueita.

Mustikkamaan varsinaisilla pysäköintipaikoilla on 176 autopaikkaa, jalkapallokentillä 300 (ei viikonloppuisin) ja Kulosaaren varsinaisilla pysäköintipaikoilla 65, yhteensä 541, viikonloppuisin 241. Tällöin yli 400 autoa saattaa olla teiden ja Kulosaaren katujen varsilla osin luvattomilla paikoilla.

14.3 Rakennukset

Saarella on kolmisenkymmentä rakennusta. Osa niistä on vanhoja huvilarakennuksia, osa telakkatoimintaan liittyviä. Rakennuksista komein on 1921 valmistunut ravintola. Ravintolan on suunnitellut arkkitehti Karl Lindahl, joka on suunnitellut myös HTY:n graniittilinnan Siltasaarella. Asuinkäytössä on viisi rakennusta. Osa rakennuksista on varsin vähäisiä, monet niistä vailla mitään käyttöä.

Rakennusten kerrosala on yhteensä noin 3 300 m². Julkisivut ovat puuta ja rakennukset ovat 1-kerroksisia lukuunottamatta ravintolaa, jossa on kaksi kerrosta. Rakennuksista mikään ei nykyisin ole määrätty suojeltavaksi.

14.4 Yhdyskuntatekninen huolto

Mustikkamaa on yhdistetty kaupungin vesi-, viemäri-, lämpö- ja sähköverkostoihin. Viemärin pumppuasema on saaren pohjoisosassa. Korkeasaarta ja Hylkysaarta palvelevat johdot kulkevat Mustikkamaan läpi. (Liite 4)

14.5 Hallintosuhteet

Mustikkamaa ja Honkaluoto ovat liikuntalautakunnan ja Norppa kiinteistö-
lautakunnan hallinnassa. Mustikkamaan ravintolan pihapiiri on vuokrattu
Helsingin Työväenyhdistys ry:lle, jonka kanssa on tehty myös kolme kios-
kinpitosopimusta. Työväenyhdistys omistaa ravintolarakennuksen. Telakka-
alueet on vuokrattu alan yrittäjille. Honkaluoto on vuokrattu Pääkaupun-
kiseudun partiolaiset ry:lle ja Mustikkamaan vahvistinasema Posti- ja len-
näinhallitukselle. Telakoiden eteläpuolella oleva rakennus on Helsingin
Sosiaalidemokraattisen Nuorisopiiri ry:n omistama. Kesäteatteria ylläpitää
Ylioppilasteatteri, käyttösojimus on vuodeksi kerrallaan.

15

Luonnonympäristö

Mustikkamaa on osa suurempaa saariryhmää. Sen rooli ketjussa Ku-
losaari- Mustikkamaa- Korkeasaari- Hylkysaari muodostaa taustan saa-
ren eduille ja ongelmille sen käytön suhteen.

Mustikkamaan kallioperä on osa graniittisten kivilajien välistä liuskevyöhy-
kettä, jonka kivilajeja ovat kvartsi- ja granodioriitti sekä kiillegneissi. Kallio
on pystysuorasti liuskeista. Saaren kivilajien kalkkipitoisuus ja rapautuvuus
ovat vähäisiä.

Mustikkamaan pinnanmuodostuksen olennaisia piirteitä ovat saaren poh-
joisella puoliskolla kohoavat kaksi mäki-aluetta, joista läntinen kohoaa 20
metrin ja itäinen 17 metrin korkeuteen merenpinnasta. Mäkialueiden väliin
jää laaksomuodostuma, joka aikaisempina aikoina on ollut suoaluetta.
Saaren pohjoispuoli viettää mereen paikoitellen jyrkästi. Muu osa saarta
laskee merta kohti melko loivana. Eteläinen ranta-alue on pääosin hiek-
karantaa.

Mustikkamaan luonnonrantatyypppejä ovat kallio-, somerikko- ja hiekka-
rannat.

Kalliorannat ovat luonnostaan paljaita tai kalliojäkälien verhoamia. Painan-
teissa on laikkuina niittykasvillisuutta. Näitä ovat keltamaite, rantakukka,
ruoholaukka ja merisaunio. Ylempänä rinteessä kasvaa mäntyä, katajaa ja
pihlajaa. Vesirajaa reunustaa levävyöhyke.

Somerikkoranta on selvästi vyöhykkeinen. Vesirajassa on ahdinparta- eli
levävyöhyke, hieman ylempänä niukkakasvuinen somerikko, seuraavana
suolavihviläniitty, joka puolestaan rajautuu tervaleppävyöhykkeeseen.

Hiekkarannalla kasvaa uloinna vedenalaisen hiekkatöyrään päätteessä
luontaisesti ahvenvitaa. Paljas hiekkavyöhyke jatkuu merestä rannalle,
jolla maasta kohoaa yksittäisiä tupsuja hiekkarantojen kasveja, runsaim-
min rantavehneä.

Saaren pääpuulaji on mänty. Saaren sisäosissa ja länsipäässä esiintyy
myös lehtipuita, etupäässä koivuja, leppiä ja haapoja. Korkeasaareen

johtavan sillan luona on säilynyt tammia, jotka lienevät peräisin paikalla sijainneesta puutarhatiluksesta.

Mustikkamaata ympäröivä merialue luokiteltiin 1982 laadultaan tyydyttäväksi. Nykyisin veden laatu on jatkuvasti parantunut. V. 1991 se luokiteltiin jo hyväksi.

16

Erityispiirteet ja suojelukohteet

Helsingin kaupunginmuseo antoi 28.10.1992 lausuntonsa Mustikkamaan rakennusten rakennustaiteellisesta ja kulttuurihistoriallisesta arvosta. Siinä todetaan mm:

"Mustikkamaan varsinainen arvorakennus on HTY:n ravintola, joka on edustava esimerkki 20-luvun puuarkkitehtuurista. Kaupunginmuseo suosittelee sille kaavailtua suojelumerkintää sr-1. Lisäksi kaupunginmuseo esittää, että kaksi saaren vanhaa huvila-asutusta edustavaa rakennusta suojellaan merkinnällä sr-2. Ne ovat saaren länsiosassa lähellä Korkeasaaren siltaa sijaitseva matala punaiseksi maalattu huvila (ent. Wickmanin huvila huvilapalstalla 3), jonka piirustuksia ei ole löytynyt, sekä saaren itäosassa, Telakkamestarit Oy:n alueella sijaitseva huvila, joka on rakennettu 1911 K.F. Lindroosin piirustusten mukaan. Huvilat ovat arkkitehtuuriltaan vaatimattomia, mutta ympäristöön hyvin soveltuvia ja niillä voidaan katsoa olevan kulttuurihistoriallista arvoa."

17

Ympäristön häiriötekijät

Korkeasaaren ja Mustikkamaan kävijöiden henkilöautoliikenne ja pysäköinti ovat levinneet ympäri saarta. Myös Mustikkamaan telakoiden liikenne ja Korkeasaaren huoltoliikenne häiritsevät saaren virkistyskäyttöä.

Mustikkamaan luonnonympäristö on jossain määrin rappeutunut ja tarvitsee kohentamistoimia. Pysäköintipaikkojen epämääräisyys, näkyvillä paikoilla tapahtuva suojaamaton ulkovarastointi ja osaksi huonokuntoinen rakennuskanta lisäävät saaren hoitamattomuutta leimaa. Saaren länsiosa on sataman vuoksi varsin meluisa.

2

TAVOITTEET

Mustikkamaa sijaitsee varsin **keskeisellä paikalla** Helsingin kokonaisrakenteessa Kruunuvuorenselän pohjoisreunassa. Kruunuvuorenselkä on Helsingin sisääntuloaukio ja tärkein merellinen ulkotila. Sen rannat ja saaret ovat siksi merkittäviä kehittämiskohteita.

Mustikkamaa on vuosisadan alkupuolella ollut suosittu **kansanpuisto**. Vähitellen sen käyttö on vähentynyt ja siltojen rakentamisen jälkeen siitä on tullut läpikulkupaikka Korkeasaareen. Suunnitelman tavoitteena on monipuolistaa Mustikkamaan ulkoilu- ja virkistystoimintaa uudelleen ny-

kyistä enemmän kansanpuiston luonteiseksi. Yleisölle järjestetään palvelusteitä ja muita oleskelutiloja tarkoituksenmukaisesti paikkoihin.

Ajoneuvoyhteys Kulosaareen ja kevyen liikenteen ja huoltoyhteys Korkeasaari– Hylkysaareen säilytetään. Tiestöä selkeytetään. Ajoliikenneväylät ja pysäköintialueet järjestetään keskitetysti niin, että niiden aiheuttama häiriö olisi mahdollisimman vähäinen. **Uusia pysäköintialueita** rakennetaan, jotta pysäköinniltä asiaankuulumattomilla paikoilla vältytään. Pysäköintitarvetta vähennetään lisäämällä **vesi- ja julkisen liikenteen** tarjontaa Korkeasaareen ja Mustikkamaalle.

Varataan riittävästi rakennusoikeutta **nykyiselle rakennuskannalle**, esim. HTY:n ravintolalle, joka lisäksi saatetaan rakennussuojelun alaiseksi. Mustikkamaan **edelleen kehittämisen** kannalta tarpeellista rakennusoikeutta ja sijaintipaikat osoitetaan myös kesäteatterille, tanssilavalle sekä uimarannan ja ulkoliikuntapaikkojen tarvitsemille rakennuksille. Helsingin Työväenyhdistyksen tavoitteena on jatkossakin ylläpitää Mustikkamaan ravintola- ja kioskitoimintaa.

Järjestetään mahdollisuus **rakentaa laitureita** vesiliikennettä varten. **Venesatamalle ja telakoille** järjestetään edellytykset jatkaa toimintaansa nykyisessä laajuudessaan.

Luonnonympäristön hoitotasoa nostetaan alkaneen rappeutumisen lopettamiseksi. Rakentamista ja ympäristönkäsittelyä ohjataan **luontoon sopeuttavin** määräyksin.

3 ASEMAKAAVA JA SEN PERUSTELUT

31 Yleisperustelu ja -kuvaus

Kaavaehdotus on laadittu mahdollistamaan edellä määritellyt tavoitteet. (Liitteet 5 ja 6).

Kansanpuistoluonteen palauttaminen Mustikkamaalle merkitsee monipuolista toimintaa kaikenikäisille ja kaikenlaisille ihmisille. Ulkoilua ja tapahtumia kaikkina vuodenaikoina, kesällä pallopelejä ja muuta urheilua, veneilyä, uintia, tanssia, ravintola- ja kahvilatoimintaa, teatteriesityksiä jne. Talvella hiihtoa, jääkiekkoa, yleisöluistelua, kelkkamäkiä lapsille.

Liikenneverkko perustuu eri liikennemuotojen erotteluun ja julkisen liikenteen sujuvuuden turvaamiseen. Pysäköintipaikkojen määrä lisääntyy jonkin verran nykyisestä, samalla henkilöautoilun hallitsevaa asemaa saarella vähennetään keskittämällä pysäköinti pienelle osalle saarta ja estämällä rakenteellisilla ratkaisuilla se muulla alueella.

32

Maanomistus

Asemakaavan toteuttaminen ei edellytä muutoksia omistussuhteisiin. Kaupunki voi vuokrata alueita ravintola- ja muuta viihdetoimintaa, telakkatoimintaa jne varten. Mustikkamaa on aikaisemmin ollut kokonaan liikuntaviraston hallinnassa. Asemakaavan mukaan saaren hallinta jakautuisi useammalle eri hallintokunnalle.

33

Kokonaismitoitus

Asemakaava-alueen pinta-ala on 73,0 ha. Varsinaista vesialuetta (W) on 31,4 ha. Venesatama-alueisiin sisältyy myös vesialueita. Kansanpuistokäytössä olevaa lähivirkistysalue (VL-1) on Mustikkamaan suurin maankäyttömuoto, aluetta on 28,3 ha. Muiden maankäyttömuotojen pinta-alat vaihtelevat 0,4–3,5 ha.

Alueella on nyt noin 3300 m² erilaisia rakennuksia. Asemakaavan rakennusoikeus 9300 m² on osoitettu eri alueille nykyisiä toimintoja täydentämään rakentamiseen.

34

Rakennettu ympäristö

34.1

Kokonaisrakenne

Mustikkamaan keskeinen tieverkko säilyy vähän parannettuna nykyisellään. Henkilöautoliikenne ja pysäköinti keskitetään saaren pohjoisosaan. Yhdistetty kevyen ja joukkoliikenteen katu jatkaa nykyisen tien linjausta noudattaen Korkeasaaren sillan päähän.

Kadut ja erityisiä toimintoja käsittävät alueet on varustettu niiden käyttöä vastaavilla merkinnöillä. Urheilukenttien itäpuolelle on merkitty hui- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue, joka sisältää Helsingin Työväenyhdistys ry:n ravintolan. Urheilu-, uimaranta- ja telakkatoiminta on säilytetty. Muu osa saarta on merkitty kansanpuistokäytössä olevaksi lähivirkistysalueeksi.

Eri alueiden rakennusoikeudet mahdollistavat lisärakentamisen. Rakennusoikeudet on ilmaistu kerrosalaneliömetreinä alueittain ja jaettu ohjeellisena alueiden osille. Rakennusten rakennustavasta ja ympäristönhoidosta on annettu määräyksiä. Kaupunginmuseon ehdottamat rakennukset ja kaksi Honkaluodon puurakennusta on merkitty suojeltaviksi.

Yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varatut alueen osat on esitetty likimääräisinä tai ohjeellisina, jotta niiden tarkempi maastoon sovittaminen olisi mahdollista. Niillä sallitaan huoltoajo ja likimääräisillä teillä myös pysäköintipaikoille ajo. Pelkälle jalankululle varattu tiestö on esitetty ohjeellisena. Kävelytieverkoston geometria perustuu paljolti Karl Lindahlin v.1921 laatiman Mustikkamaan alkuperäisen suunnitelman periaatteisiin.

34.2 Maankäyttö

34.21 Korttelialueet

Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue (YV) sijaitsee Mustikkamaankujan päässä virkistysalueen keskellä ja on kooltaan n. 1,5 ha. Ravintolan lisäksi muita alueelle sallittuja toimintoja ovat tanssilava ja kesäteatteri huoltotiloineen. Rakennusoikeus on 2700 kem². Säilytettävä ravintolarakennus, kerrosalaltaan n. 900 m², sisältyy lukuun. Nyt kesäteatteri on Mustikkamaan länsiosassa Korkeasaaren vievän tien varressa. Sen rakenteet ovat vähäisiä ja sijainti päätien varressa on meluisa. Paikka on liian kostea ja alava. Teatterin siirto tanssilavan ja ravintolan yhteyteen keskittää viihdepalveluja niin, että tilat voivat hyödyttää toisiaan.

34.22 Katu- ja liikennealueet

Liikenne

Mustikkamaan keskeinen tieverkko säilyy vähän parannettuna nykyisellään. Henkilöautoliikenne pysäytetään saaren pohjoisosaan. Pysäköintipaikat keskitetään nykyisille pysäköintialueille, joita laajennetaan rakentamalla saaren pohjoisrinteeseen terassoitu pysäköintialue. Pysäköintialueille vievä ajotie parannetaan kaduksi. Katualueita on 1,2 ha. Katuja ovat pysäköintialueelle johtava Mustikkamaantie sekä jalankululle, pyöräilylle ja julkiselle liikenteelle varatut Korkeasaaren sillalle johtava Mustikkamaanpolku ja ravintolalle johtava Mustikkamaankuja. Muut tiet ovat virkistys- tai urheilualan osia.

Autoliikenteen vähentämiseksi tulee joukkoliikennettä maitse ja vesitse Korkeasaaren ja Mustikkamaalle kehittää.

Vesiliikenteen osuutta pyritään lisäämään järjestämällä laitureita vesibusseille ja yksityisveneille sopiviin paikkoihin. Omilla veneillä voitaneen myös korvata osa henkilöautopaikoista.

Joukkoliikenne johdetaan Mustikkamaantietä ja -polkua pitkin. Mustikkamaantietä voidaan yksi kaista varata busseille. Sille rakennetaan tarpeen mukaan ohituspaikkoja VU-alueen puolelle ja Korkeasaaren sillan puoleiseen päähän bussien kääntöpaikka. Paras bussiliikennemuoto on HKR:n selvityksen mukaan pendelibussi linjalla Herttoniemen metroasema- Kuloosaaren metroasema- Kulosaarentie- Mustikkamaan pysäköintialue- Korkeasaaren silta. Joukkoliikenteen suosion edellytys on tehokas tiedottaminen.

Nykyisin ravintolan ohi kulkeva telakoiden huoltoliikenne siirretään pohjoisrannan tuntumaan, jossa yhteys on mahdollisimman lyhyt ja häiritsee vähiten saaren muuta toimintaa. Pysäköintipaikoille ajo ja/tai huoltoliikenne on sallittu Mustikkamaankujalla sekä osalla kevyen liikenteen raiteista.

HKR:n selvityksen mukaisesti pitkällä tähtäimellä paras tapa Korkeasaaren liikenteen järjestämiseksi on yhteys Sompasaaresta, nykyiseltä satama-alueelta. Tällä kohdalla etäisyys Korkeasaaresta on vain 120 m ja siihen on helppo järjestää korkeatasoinen lauttayhteys. Tämä vähentää tulevaisuudessa, mikäli asia otetaan huomioon Sompasaaren suunnittelussa, ratkaisevasti Mustikkamaan ja Kulosaaren liikenneongelmia. Vesibussien lähtöpaikat tulisi osoittaa selkein opastein ja tuoda esiin matkailuoppaissa. Myös pääsymaksujen suuruudella ja pysäköinnin maksullisuudella voidaan säädellä halukkuutta käyttää vesibussia yksityisauton sijasta.

Pysäköinti

Korkeasaaren ja Mustikkamaan liikenteestä 1992 valmistuneessa liikennesuunnitteluosaston muistiossa esitetään Mustikkamaan pysäköintitarpeeksi 650 – 800 autopaikkaa. Niistä olisi Korkeasaaren tarve 225 – 500 autopaikkaa vuorokaudessa.

Pysäköinti on keskitetty urheilukenttien pohjoispuolelle. Yleinen pysäköintialue (LP) saaren pohjoisrannalla, entisen veneveistämön paikalla, on alaltaan n. 1,1 ha. Alue terrassoidaan rinteeseen ja näkösuojataan istuttamalla terrassien väliset luiskat rehevästi. Sille on mahdollista annettujen korkeuksien puitteissa rakentaa myös osittain päällekkäisiä pysäköintipaikkoja. Rakennerratkaisustariippuen paikkojen määrä voi olla 335–450 kpl. Periaatteena on, että automäärää voidaan lisätä, mikäli vastaavasti varaudutaan maksamaan enemmän erilaisista pysäköintirakenteista.

Rantaan rakennetaan yleinen jalankulkutie täydentämään saarta kiertävää rantaraittia. Tie alkaa LP-alueelta ja alittaa Mustikkamaan sillan. Näin kävely on mahdollista pitkältä matkalta Hopeasalmen rannassa. LP-alueen eteen voidaan sijoittaa laitureita vierailijoita varten ja rantatasannetta voidaan käyttää myös veneiden talvisäilytykseen, koska pysäköinnin paine saarella on talvella pienempi kuin kesällä.

Muualle saareen on osoitettu yhteensä 134 autopaikkaa, joihin sisältyy 5 bussipaikkaa Korkeasaaren sillan pielessä. Mukaanlukien kaava-alueen ulkopuolella Kulosaaren kahden yleisen pysäköintialueen paikat on autopaikkoja 524–649 kpl, joista osaa ei ole tarkoitettu Korkeasaaren kävijöille. Vakituisten pysäköintipaikkojen määrä lisääntyy yli kaksinkertaiseksi, mutta pysäköintipaikkatavoitetta ei saavuteta. Edellytyksenä paikkojen riittävyydelle on siksi Korkeasaarta palvelevan julkisen liikenteen osuuden kasvu. Urheilukenttiä jouduttanee tarvittaessa edelleen käyttämään pysäköintiin.

Venesatamat ja telakat

Venesatamat on merkitty kahdella merkinnällä LV-1 ja LV-2. Edellinen tarkoittaa Mustikkamaan sillan pielessä olevaa pientä venesatamaa ja jälkimmäinen nykyisiä telakoita kaikkine niihin kuuluvine toimintoineen. Telakoiden aluerajoja tarkistetaan vähän. Telakoita saa käyttää myös veneiden talvisäilytykseen. LV-1-alueen rakennusoikeus on 50 m² ja LV-2-alueen 2300 m², josta osa saadaan käyttää toiminnan vaatimiin asun-

toihin. Nykyisten rakennusten kerrosala on runsaat 1000 m². LV-alueiden pinta-ala on 3,1 ha, josta huomattava osa on vettä.

34.23 Virkistysalueet

Kansanpuistona käytettävät lähivirkistysalueet (VL-1) ovat pinta-alaltaan laajin maankäyttömuoto, yhteensä 28,3 ha. Alue on jaettu ohjeellisiin kulkuteiden jakamiin osa-alueisiin, jotka on tarkoitettu pääosin luonnonmuokaisina hoidettaviksi, mutta voivat käsittää puistomaisia osia ja yleisöpalvelupisteitä.

Osa-alueiden ohjeelliset rakennusoikeudet sisältyvät kunkin alueen kokonaisrakennusoikeuteen. Ranta-alueet on kolmea poikkeusta lukuunottamatta (molempien siltojen päät ja Honkaluoto) jätetty ilman rakennusoikeutta. Korkeasaaren sillan vierellä on varauduttu eläintarhan uuden liippumyymälän rakentamiseen. Rakennusoikeuksiin sisältyvät hoidon kannalta välttämättömät asunnot. Rakennusoikeudet VU-alueilla ovat yhteensä 3850 m² säilytettävine rakennuksineen.

Kaavaehdotuksen havainnepiirrokseseen on esitetty myös näkötorni saaren korkeimmalle kohdalle samaan paikkaan kuin v:n 1964 suunnitelmassa.

Uimaranta (VV) Mustikkamaan kaakkoisrannalla on perinteisesti saaren tärkeimpiä toimintoja. Alueelle on sallittu rakentamista uimakoppeja, pukuja ja peseytymistiloja, kahviloita ym. varten 400 m². Osa näistä uimarantapalveluista voi sijaita varsinaisen ranta-alueen pohjoispuolella jossa on myös tarvittava rakennusoikeus (500 m²). Uimaranta-alueen pinta-ala on 1,9 ha. Nyt uimarannan tuntumassa on n. 200 m² rakennuksia.

34.24 Suojelualueet

Luonnonsuojelualue (SL) on Norpan saari siten, että siihen kuuluu myös 25 m:n etäisyydeltä rannasta vesialue. Suojelun peruste on linnusto. Alueen pinta-ala on 0,9 ha.

34.25 Vesialueet

Vesialue (W) on kaavaehdotuksessa 31,4 ha. Veteen on osoitettu alueen osia, joille saa rakentaa laitureita. Ne on tarkoitettu vesibusseille ja kävijöiden yksilölliselle veneliikenteelle. Myös telakoiden käyttöön on osoitettu laiturialue. Vesialueelle on lisäksi osoitettu siltojen paikat ja uimarannan edustalle alue uimarantaa palvelevia rakenteita varten.

34.3 Palvelut

Nykysuomen sanakirja määrittelee kansanpuiston seuraavasti: "Metsä-, puisto- tai ranta-alue, jonka kaupunki, joku suuri tehdaslaitos tms. on varannut yleiseksi vapaa-aikojen viettopaikaksi. Kansanpuistoissa on liikkuminen ja oleskelu vapaampaa kuin varsinaisissa kaupungin puistoissa. Mustikkamaan ja Seurasaaressa kansanpuistot Helsingissä. Koko perhe vietti ihanan kesäpäivän kansanpuistossa meren rannalla". Mustikkamaa

tarjoaa siis vapaa-ajanviettomahdollisuuksia paitsi lähialueen asukkaille, myös muille helsinkiläisille. Saaren perinteiden mukaan Mustikkamaa on luonteeltaan huvittelu- ja uimarantasaari, jossa järjestetään juhlia, teatteriesityksiä, tansseja ja muita tapahtumia. Samalla se tarjoaa myös ulkoilu- ja urheilumahdollisuuksia.

Aluelle voidaan nykyisten kioskien ja ravintolan lisäksi rakentaa lisää vapaa-ajan viettäjiä tarvitsemia palvelutiloja. Alueen harvat asukkaat käyttävät Kulosaaren palveluita.

34.4 Yhdyskuntatekninen huolto

Yhdyskuntatekninen huolto säilyy pääosin ennallaan. Uudet rakennukset voidaan liittää nykyisiin verkostoihin. Energialaitoksen kallioluolien sijainti ja saaren läpi kulkeva 110 kV:n sähkölinja on merkitty asemakaavaan.

35

Luonnonympäristö

Paikoitellen on luonnollisen maanpinnan likimääräiset korkeusasemat ilmoitettu. Alueen ympäristönhoitoa on selvennetty kaavamääräyksin. Rakentamattomat alueet on hoidettava luonnonmukaisina tai alueet on varustettava istutuksin tai vesiaihein, jos alueen käyttö asemakaavan sallimiin tarkoituksiin ei muuta vaadi. Muut kuin luonnonrannat on rakennettava luonnonmukaisiksi tai varustettava rantamuurein tai puulaiturein.

Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialueella avokallioille rakennettaessa tulee suuria louhintatöitä välttää.

36

Erityispiirteet ja suojelukohteet

Kaupunginmuseon suojeltaviksi ehdottamat rakennukset on suojeltu merkinnöillä sr-1 ja sr-2 ja Honkaluodon kaksi puurakennusta merkinnällä sr-2. Rakennuksilla on rakennusalat ja niiden rakennusoikeudet sisältyvät alueiden kokonaisrakennusoikeuksiin. Rakennuksia ei saa purkaa (ilman rakennuslautakunnan lupaa, sr-2). Korjaus- ja muutostyöt sekä lisärakentaminen tulee tehdä rakennuksen rakennustaiteelliseen ja kulttuurihistorialliseen arvoon ja tyyliin sopivalla tavalla.

38

Kaavamerkintöjen ja -määräysten perusteluja

Virkistysalueella ja urheilu- ja virkistyspalvelualueella on alueen osille annettu ohjeelliset rakennusoikeudet. Ne osoittavat rakennusoikeuden ohjeellisen sijoittamisen alueen sisällä ja sisältyvät kunkin alueen kokonaisrakennusoikeuteen.

Rakennusten julkisivumateriaalista, kattomuodosta ja korkeudesta on annettu määräyksiä.

4 TOTEUTTAMINEN JA SEN VAIKUTUKSET

41 Ympäristövaikutusten arviointi

Kansanpuisto Helsingin keskellä on kestävän kehityksen periaatteiden mukaista maankäyttöä. Mustikkamaan asemakaavan laatimisen syynä on tarve saaren sisäisten ympäristöongelmien vähentämiseen. Kaavan toteuttamisesta ei aiheudu uusia merkittäviä ympäristöhaittoja.

Kaava ei poista liikenteen Mustikkamaan virkistyskäytölle ja ympäristölle aiheuttamaa rasi- tusta, ainoastaan rajoittaa aluetta, jolle henkilöautoilla päästään. Julkisen maa- ja vesiliikenteen osuuden lisääminen Korkeasaaren liikenteessä vähentää ympäristöhaittoja Mustikkamaalla. Vesiliikenteen osuuden kasvuun voidaan kaavalla vaikuttaa vain lisäämällä rantautumismahdollisuuksia. Yhteyden järjestäminen Sompasaaresta on toistaiseksi kaatunut satamalaitoksen vastustukseen.

Mustikkamaalla on joukko muita ympäristön kannalta ongelmallisia tekijöitä, joita kaava ei muuta. Näitä ovat länsiosaan kantautuva sataman melu ja saaren läpi kulkeva voimajohtolinja. Saaren alla olevalla raskaan polttoöljyn varastolla on asianmukaiset toimintaluvat. Varastosta ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Kaava pyrkii vaikuttamaan Mustikkamaan sisäisiin ympäristöongelmiin. Näitä ovat ympäri saarta levinnyt ajoneuvoliikenne ja pysäköinti sekä luonnonympäristön ja rakennuskannan osittainen rappeutuminen. Työsuhdeasunnot ja liikuntaviraston sekä Korkeasaaren avovarastot ovat vallanneet käyttöönsä näkyviä osia saaresta ja siten osaltaan lisänneet alueen sekavaa ja hoitamatonta ilmettä. Telakan liikenne häiritsee ravintolaa.

Tiestön rakenteellisilla ratkaisuilla pyritään pitämään autot pysäköintialueilla. Telakoille johtavan tien kohdalta joudutaan kaatamaan jokunen puu. Pohjoisrannan pysäköintialue terassoidaan puuttomaan rinteeseen ja näkösuojataan Kulosaaren suuntaan istutuksin.

Kasvillisuuden tilaa voidaan parantaa hoitotasoa nostamalla ja monipuolistamalla lajistoa. Alueelle tulee laatia kaavaa täydentämään viheraluesuunnitelma. Kaavaan on otettu rakentamattomien alueiden ja rantojen luonnonmukaista hoitoa ja rakentamista koskevia määräyksiä. Rakennusten ja muiden toiminta-alueiden lähiympäristöä muutetaan kulutuskestävyyden ja viihtyisyyden parantamiseksi puistomaisemmaksi.

Rakennukset keskitetään ryhmiksi ja niiden toteuttamistapaa ohjataan määräyksin kaupunkikuvallisista syistä. Rakennusten sijoittaminen maastoon on helppoa, kun rakennusalat ovat väljät. Uusien uimarannan huolto-tilojen ja kesäteatterin rakentaminen vähentää hygieenisistä ongelmia. Koska työsuhdeasunnot ja varastot vähentävät yleistä puistoa, esitetään niiden määrä minimoitavaksi. Avovarastot tulee näkösuojata.

Mustikkamaa voi palvella entistä paremmin kaupunkilaisten virkistystarpeita, kun toimintoja monipuolistetaan. Siten kaavan sosiaaliset vaikutukset ovat myönteisiä.

Pysäköintialueet, kadut ja uimaranta-alue ovat kiireellisimmät rakennuskohteet. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää hallintokuntien yhteistyötä.

42

Toteuttamiskustannukset

Rakennusvirasto on arvioinut keväällä 1994 uuden asemakaavaehdotuksen mukaisten katujen ja pysäköintialueiden rakennuskustannukset 7,0 milj. markaksi. Rakennusten yhdistämisestä vesihuoltoverkkoon aiheutuu 1 milj.mk:n kustannukset. Uimarantarakennuksiin ja uimarannan parantamiseen on 1995-99 kuntasuunnitelmassa varattu 1,2 milj.mk vuosille 1997-99.

Mustikkamaantien ja -polun rakentamiskustannukset ovat HKR:n arvion mukaan 1,2 milj.mk. Terassoidun pysäköintialueen hinnaksi on arvioitu 2,3 milj.mk ilman istutuksia ja siihen liittyvien rantamuurien, kävelytien ja Mustikkamaansillan alituksen hinnaksi noin 3 milj.mk. Uudisrakennusten toteutus ja kustannukset kohdistuvat usealle eri taholle ja ajoittuvat pitkälle ajalle. Kustannuksia ei ole arvioitu.

Ympäristön hoidon kustannukset määräytyvät valitun laatutason mukaan ja tulee selvittää viheraluesuunnitelman laatimisen yhteydessä. Hoidon tasoa tulee kuitenkin nostaa nykyisestä.

5

SUUNNITTELUVAIHEET

Alueen suunnittelu tuli ajankohtaiseksi lähinnä Korkeasaaren liikennejärjestelyjen aiheuttaman paineen takia. Kaavoitusosasto pitää tähän saakka kertynyttä aineistoa riittävänä asemakaavan laatimiseksi.

Aloitteen asemakaavan laatimiseksi on tehnyt Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto.

Asemakaavaehdotus on laadittu kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusosastolla. Sitä on edeltänyt osastomme edustajan osallistuminen 1986 alkaneeseen silloisen urheilu- ja ulkoiluviraston sekä myöhemmin rakennusviraston johtamaan Mustikkamaan yleissuunnitelman laatimiseen tähtävään työskentelyyn. Liikennesuunnitteluosaston laatima 6.3.1992 valmistuneen Korkeasaaren ja Mustikkamaan liikennettä koskeva muistio ja sitä edeltänyt em. työskentely antoi riittävän pohjan viraston käsityksen muodostamiselle Mustikkamaan tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä, joten kaavaehdotuksen laatiminen voitiin toteuttaa.

Eri vaiheissa on oltu em. virastojen lisäksi neuvotteluyhteydessä Korkeasaaren eläintarhan, kiinteistöviraston, energialaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen, ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon ja Mustikkamaalla toi-

mivien telakoiden edustajiin. 2.12.1992 julkaistun kuulutuksen ja Rak.A 154 §:n perusteella on yleisöllä ollut mahdollisuus esittää toivomuksensa suunnittelusta 2. – 7.12.1992. Toivomukset on otettu huomioon.

Helsingissä 10.11.1994

 Tuomas Rajajärvi

MUSTIKKAMAAN KAAVASELOSTUKSEN LISÄLEHTI

Asemakaavaehdotukseen on tehty saatujen lausuntojen ja kirjeen perusteella sekä teknisinä korjauksina seuraavat tarkistukset:

- Uimaranta-aluetta (VV) on laajennettu pohjoiseen ja uimarannan vesialueen vu-merkintä on korjattu vv-merkinnäksi.
- Mustikkamaanpolun linjausta on paikoitellen korjattu nykyisen tielinjauksen mukaiseksi.
- Korkeasaaren puoleisen kääntöpaikan bussipysäköintipaikat on liitetty katualueeseen. Kääntöpaikan sijaintia ja muotoa on samalla muutettu.
- Korkeasaaren eläintarhalle on varattu eläintarha-aluetta (VE) sisäänkäyntirakennuksia ja varastoaluetta varten siten, että ulkoilijat voivat edelleen käyttää Mustikkamaan kiertävää reittiä. Rakennusoikeuteen ja rakennusaloihin on tehty vähäisiä tarkistuksia.
- Korkeasaaren siltavarausta on levennetty.
- Kaavaan on lisätty Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavaehdotuksen määräys, jonka mukaan puistoalueella olevien asuinrakennusten pihapiiri saa olla enintään 500 m².
- Telakka-alueen (LV-2) länsiosan maa-alueen laajennus on siirretty rantaan. Telakan vesialuetta on samalla kohdalla levennetty ja ajoyhteys siirretty tasaisempaan maastoon. Telakoiden maaston korkeusasemaa koskevat merkinnät on poistettu.
- Urheilukenttien VU-alueelle merkitty olevien työsuhteasuntojen kerrosala siirretty viereiselle VL-alueelle, jossa asunnot sijaitsevat.

KORJATUT TILASTOTIEDOT

	Rak.oikeudet, m ²	Pinta-alat, ha
YV	2700	1,5 ha
VL-1	1200	27,2 ha
VU	1650	3,5 ha
VV	1000	2,5 ha
VE	500	0,3 ha
LV-1	50	0,4 ha
LV-2	2300	2,8 ha
LP		1,1 ha
SL		0,9 ha
W		31,3 ha
katualue		1,5 ha
yhteensä	9400	73,0 ha

Helsingissä 18.6.1996

Tuomas Rajajarvi

Asemakaavaehdotusta nro 10230 koskevan asemakaavakartan suomenkieliseen otsikkoon on vähäisenä teknisenä korjauksena lisätty sanat urheilu- ja virkistyspalvelualue.

Korjattu otsikkoteksti:

19. KAUPUNGINOSA MUSTIKKAMAA-KORKEASAARI
KORTTELI 19001
LÄHIVIRKISTYS-, URHEILU- JA VIRKISTYS-
PALVELU-, UIMARANTA-, ELÄINTARHA-,
PYSÄKÖINTI-, VENESATAMA-, KATU-,
LUONNONSUOJELU- SEKÄ VESIALUEET
ASEMAKAAVA

42. KAUPUNGINOSA KULOSAARI
URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELU- SEKÄ
VENESATAMA- JA VESIALUE
ASEMAKAAVA

Helsingissä 3. päivänä syyskuuta 1996

 Tuomas Rajajärvi

Asemakaavaehdotusta nro 10230 koskevaan asemakaavakarttaan on tehty seuraavat vähäiset korjaukset:

Ruotsinkieliset siltojen nimet Blåbärslandsbro ja Furuskärsbro on muutettu muotoon Blåbärslandsbron ja Furuskärsbron. Kolmannen sillan nimi Högholms bro on säilytetty ennallaan, koska nimi on jo aiemmin vahvistunut Korkeasaaren asemakaavassa nro 9222.

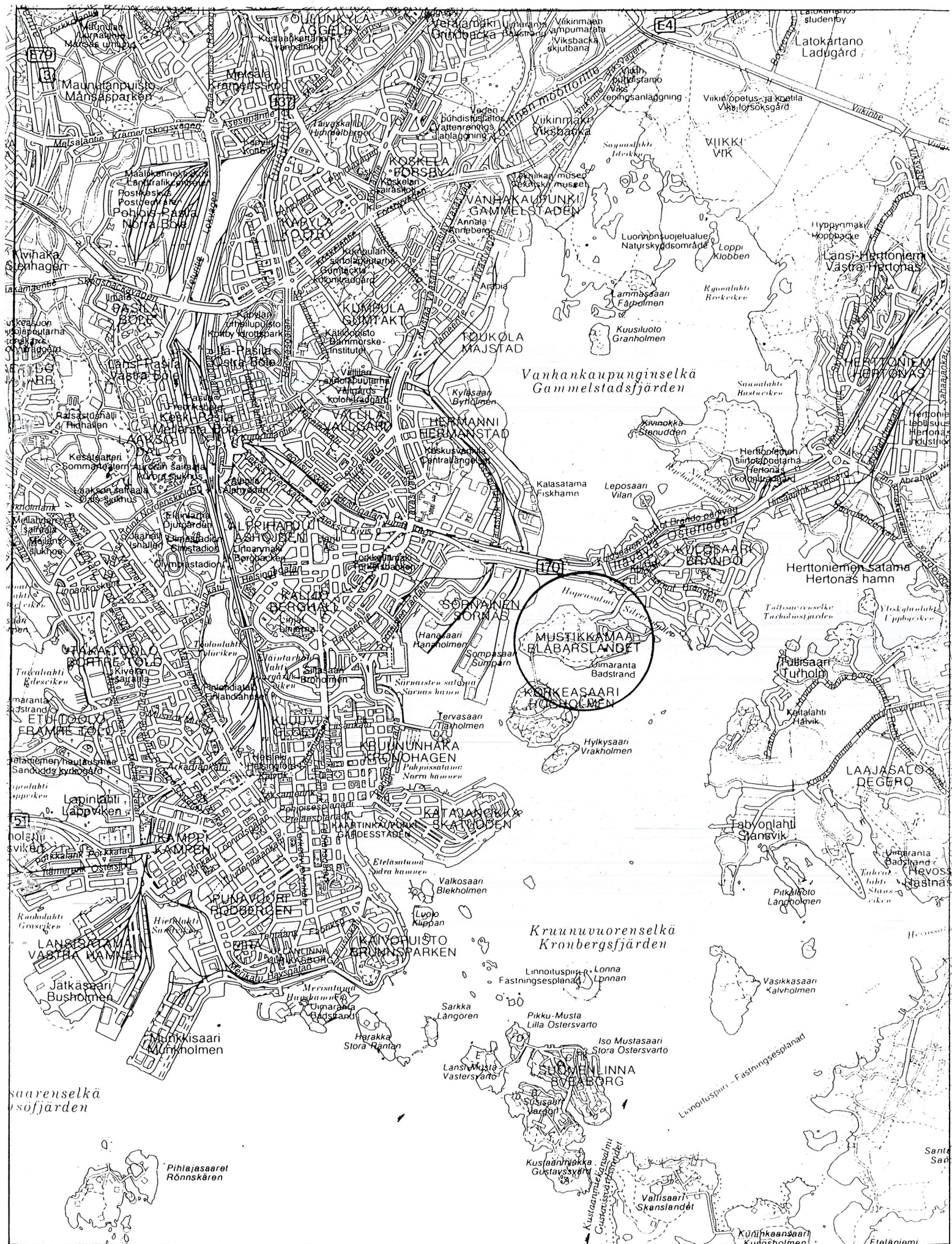
Mustikkamaan pohjoisrannalle varatun ohjeellisen jalankulkutien alikulua osoittava merkintä on poistettu Mustikkamaantien rannan puoleisesta päästä. Tien paikkaa osoittavat ohjeelliset jk-kirjaimet on merkitty venesatama-alueen länsikulmaan. Mikäli ohjeellinen jalankulkutie toteutetaan, voidaan sillan alla jo olevaa pengertä täydentää siten, että jalankulkijat pääsevät kävelemään sitä myöten sillan itäpuolelle.

Helsingissä 25. päivänä syyskuuta 1996

 Tuomas Rajajärvi

LIITTEET

Liite 1	Sijaintikartta	1:30 000
2	Ote yleiskaavasta	1:40 000
3	Ote ajantasa-asemakaavasta	1:4000
4	Kunnallistekniikka	1:4000
5	Asemakaavakartta	1:4000
6	Havainnekuva	1:4000

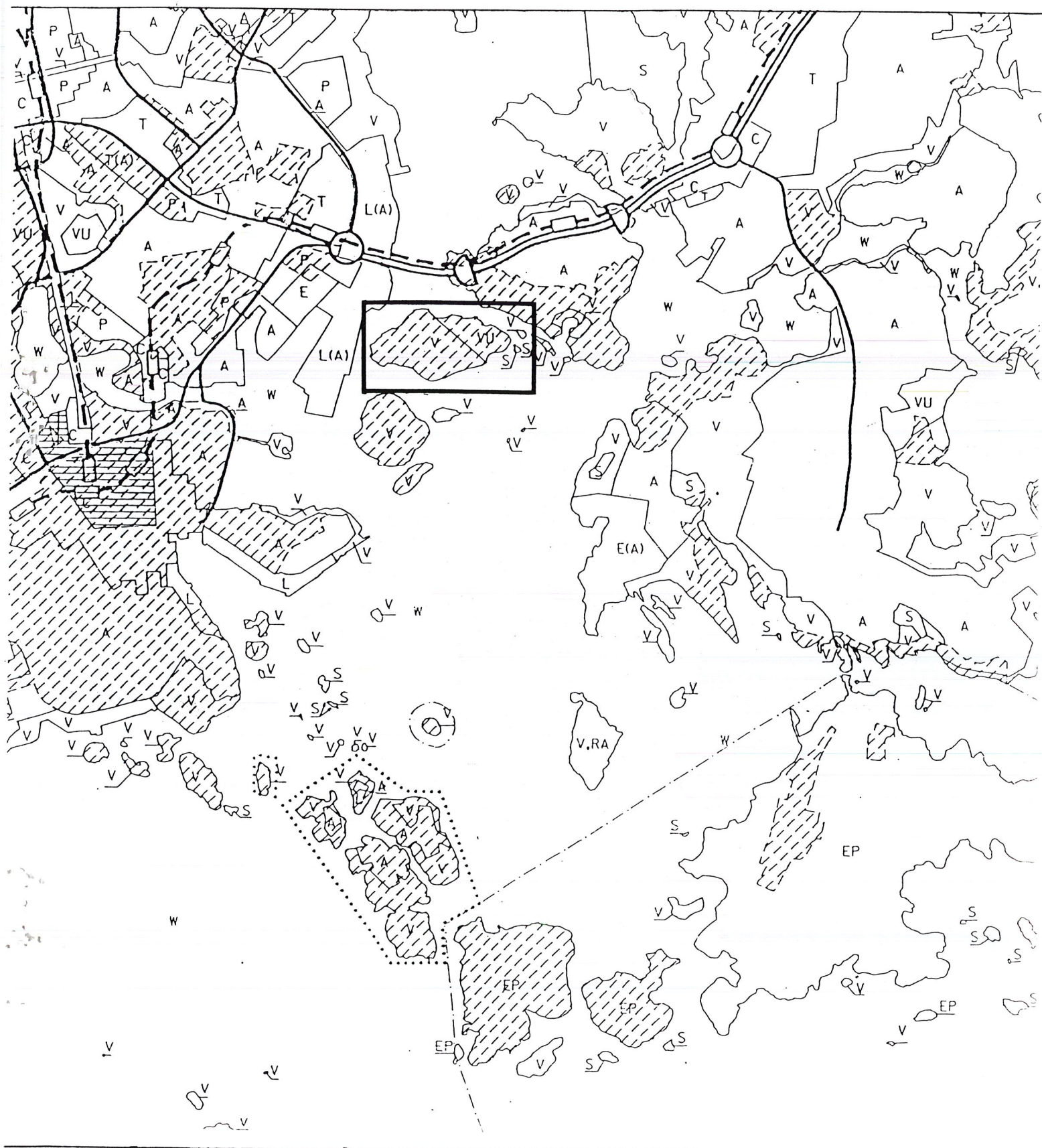
Vanhakaupunginselkä
Gammelstadsfjärden

MUSTIKKAMAAN
BLÅBARSTANDET

Kruunuvuorenselkä
Kronbergssfjärden

SUOMENLINNA
SVEABORG

LIITE 1
SIJAINTIKARTTA 1:30 000

VU

VIRKISTYS- JA LIIKUNTAPALVELUJEN ALUE

Alueelle saa rakentaa virkistyskeskuksia, urheilupuistoja ja muita virkistys- ja liikuntapalveluja ja alueelle tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja sekä paikallisliikenteen väylä.

V

VIRKISTYSALUE

Alueelle saa rakentaa ulkoilutyyppisen virkistystoiminnan tiloja ja alueelle tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja sekä paikallisliikenteen väylä.

S

LUONNONSUOJELUALUE

KULTTUURIHISTORIALLISTESTI ARVOKAS ALUE

Alueelle tapahtuvat muutokset tulee tehdä niin, että alueen kulttuurihistoriallisia, rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia ominaispiirteitä ei tuhmella.

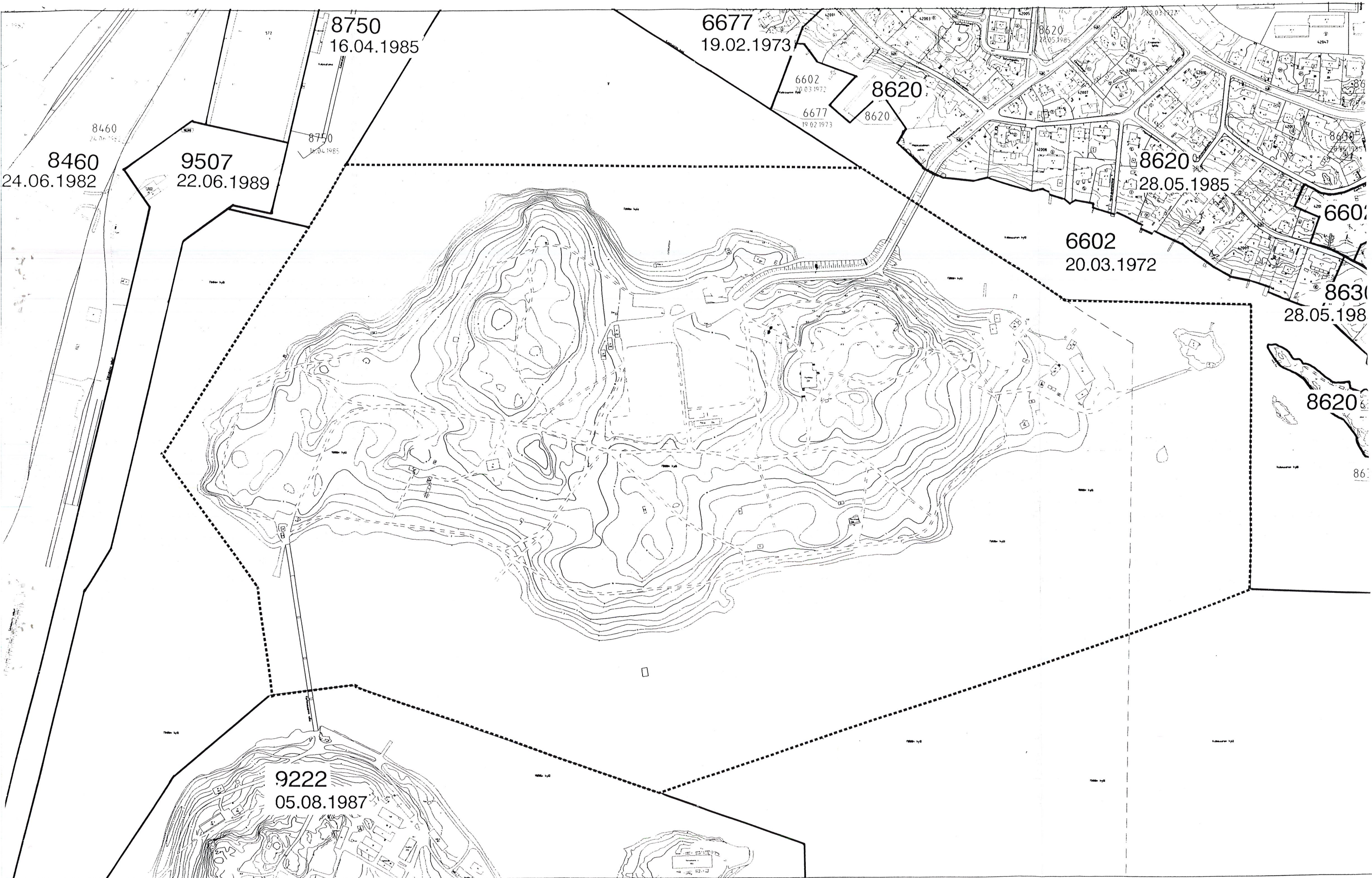

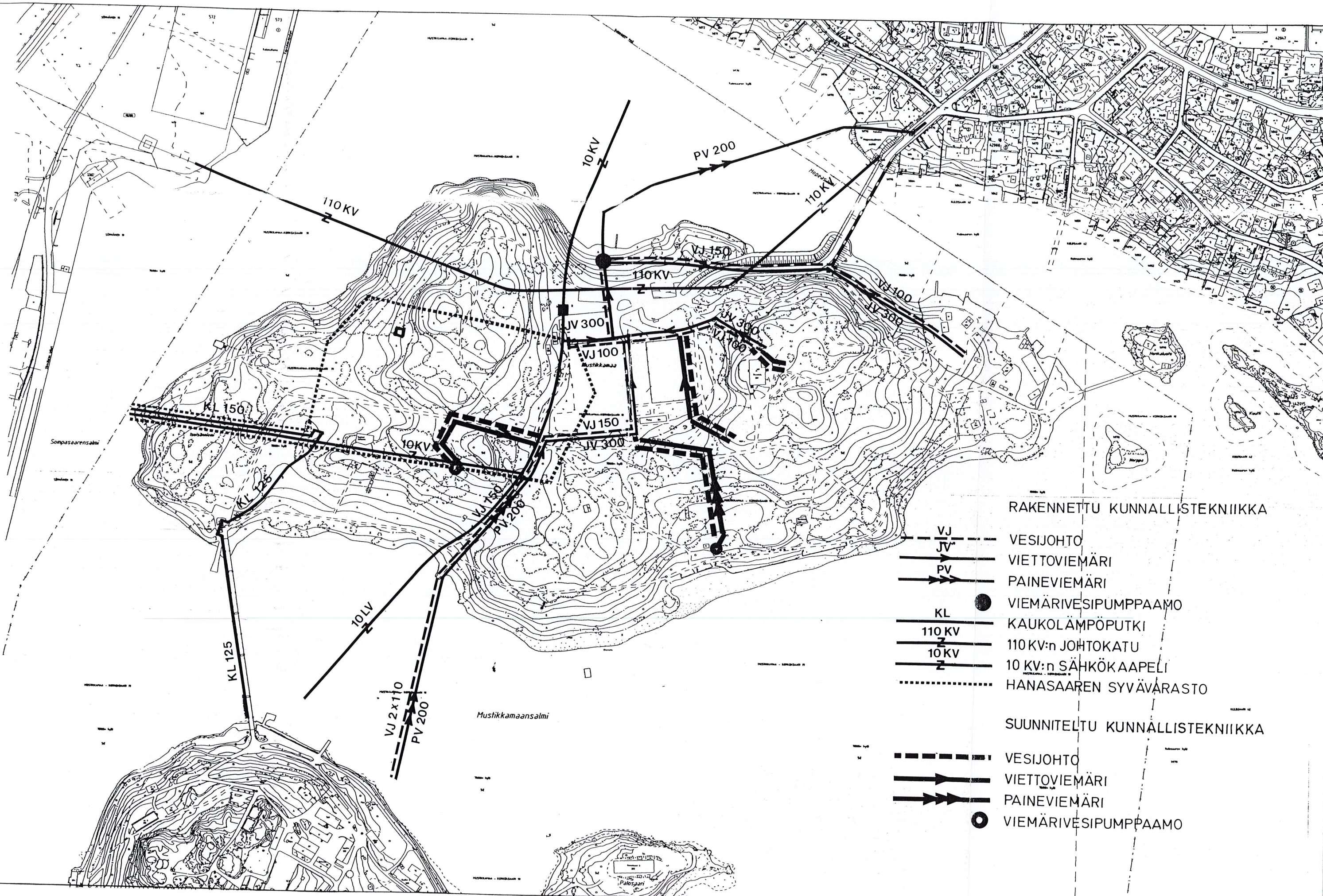

HELSINGIN RANNAT   MUSTIKKAMAA

ASEMAKAAVAEHDOTUS
HAYANNEURTIOS
1920
7.9.04-13.6.96, 18.6.96

HELSINKI KAUPUNKI
KAUPUNKISUUNNITTELUKIRJASTO
KAUPUNKISUUNNITTELUKIRJASTO
HELSINKI RANNAT/OMG MLL. HJY

RAKENNETTU KUNNALLISTEKNIikka

- VESIJOHTO
- VIETTOVIEMÄRI
- PAINEVIEMÄRI
- VIEMÄRIVESIPUMPPAAMO
- KAUKOLÄMPÖPUTKI
- 110KV:n JOHTOKATU
- 10KV:n SÄHKÖKAPELI
- HANASAAREN SYVÄVARASTO

SUUNNITELTU KUNNALLISTEKNIikka

- VESIJOHTO
- VIETTOVIEMÄRI
- PAINEVIEMÄRI
- VIEMÄRIVESIPUMPPAAMO